

Molí de Dalt / Molí del Comú / Molí de la Vila

Copons

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Camí de les Basses-Camí de la Perera, 08289
Emplaçament Al nord-oest del nucli urbà, sota la Roquera i la carretera BV-1005 a Veciana
Alçada: 444m

Coordenades:

Latitud: 41.63791
Longitud: 1.51522
UTM Est (X): 376338
UTM Nord (Y): 4610640

Classificació

Número de fitxa 08071-53
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle XVII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Força enrunat i ple de vegetació.
Protecció Inexistent
Número inventari IPA 26423
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Copons
Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Descripció

Edifici enrunat de planta rectangular, adossat al mur de migdia de la bassa que l'alimentava. No es conserva la coberta, tot i que sabem que era bastida en teula àrab, i està distribuït en planta baixa i pis. La façana principal, orientada al camí de les Basses, presenta un portal d'accés rectangular amb la llinda de fusta. Al seu costat hi ha una antiga finestra tapiada, de la que s'observa la llinda de fusta també. Al pis hi ha una finestra balconera rectangular, amb llinda de fusta i barana de ferro, i les restes d'una finestra que conserva l'ampit de pedra motllurat. La façana lateral, orientada al camí de la Perera, presenta una estreta porta d'arc de mig punt adovellada, situada a l'extrem de tramuntana del parament i que dóna accés a la bassa mitjançant unes escales de cos triangular de pedra. La sala de moles està situada a la planta baixa i conserva una volta de canó rebaixada, bastida amb pedra escairada lligada amb morter de calç i sorra. Al centre hi ha la mola volandera. La construcció és bastida en pedra desbastada de diverses mides, disposada en filades més o menys regulars. S'observen pedretes i fragments de material constructiu encastats a les juntes i diverses reparacions fetes als paraments.

Observacions:

El molí prenia l'aigua de la resclosa situada a la font de la Canal, a la riera Gran. L'aigua era desviada cap a la sèquia que la conduïa fins a la bassa. Aquesta bassa presenta una planta poligonal, amb murs de diverses amplades bastits en pedra desbastada disposada regularment, i que actualment es troben revestits amb ciment per la seva part superior. En un extrem de la bassa es conserva l'embocadura del cup, que donava la pressió necessària a l'aigua perquè a través de la canal, fes moure el rodet situat al carcabà. Sortint del carcabà l'aigua anava a la sèquia que servia per regar els horts dels voltants o bé a la sèquia que anava cap al molí del Mig. Actualment, la bassa s'utilitza per regar els horts dels voltants.

Història

Tot indica que el molí fou construït a finals del segle XVII. Tenim notícia que l'any 1696, els jurats de la vila de Copons van demanar als responsables de la Batllia General del Principat permís per bastir un o dos molins drapers que agafarien l'aigua de la riera de Fontdolla (actual riera Gran), a través d'una sèquia existent que abastia als horts i a la població. El molí era de propietat municipal, tot i que en els primers temps de funcionament era cedit en arrendament a moliners que l'explotaven. L'any 1707, però, els jurats de la vila el van vendre per 240 lliures juntament amb la casa, l'hort, l'instrumental, la bassa i l'aigua per fer-lo funcionar a Isidor Trullàs, moliner draper. Durant el segle XVIII, el molí passà a ser fariner. Hi ha una menció de l'any 1818 que així ho corrobora. A mitjans del segle XIX, el molí es trobava en un estat força ruïnós i la propietat tornava a ser del municipi. Donat el seu mal estat de conservació, el Consell Consultor de la província va impedir-ne la venda, però va acordar amb l'Ajuntament que podia arrendar-lo a condició que el proper llogater el reparés. S'arrendà l'any 1858 a Manuel Carbonell i Sans, el qual rehabilità l'estructura de l'edifici i canvià el rodet, l'arbre i les moles, entre d'altres elements. Amb l'entrada en vigor de la desarmortització de Mendizábal, l'any 1875 es va subastar el molí, passant a mans de Manuel Romeu (o Rovira, podria haver-hi un error) i Font, de Copons. Finalment, l'any 1924 tornava a ser de propietat municipal, tot i que el seu arrendatari era Pere Tomàs Cortadelles, primer moliner de la família que va tenir arrendats els tres molins urbans de Copons (molí de Dalt, del Mig i del Madora o de Baix) fins a la desaparició de l'activitat. El molí de Dalt deixà de funcionar al començament de la Guerra Civil (1936-

1939) i retornà a mans municipal després del conflicte.

Bibliografia

AMIGÓ, Jordi; MICALÓ, Anna; VILA, Josep M. (1998). "Els Molins del terme de Copons". A Arqueologia medieval a l'Anoia (ACRAM). Barcelona: Diputació de Barcelona, p. 23-27. Copons. Plànol urbà / Guia d'interès. Copons: Ajuntament de Copons, 2000. IPA (1991). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Copons. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (1997). Els Molins de Copons. Molí de Dalt. Molí núm. 7. Barcelona: Diputació de Barcelona [inèdit]. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (2000). "Els molins de Copons (Anoia)". A AMIGÓ, Jordi; CAIXAL, Àlvar; CASTELLANO, Anna [et al.]. Estudis històrics sobre patrimoni arquitectònic. Barcelona: Diputació de Barcelona, Quaderns científics i tècnics de Restauració monumental, núm. 11, p. 33-36. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (2001). "Els Molins de Copons". Camí Ral. Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons, núm. 11, p. 2-3. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (2004). "Molí de Dalt o del Comú". Camí Ral. Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons, núm. 18, p. 6. PALAU RAFECAS, Salvador (1991). "Els molins fariners de la conca de l'Anoia". Miscel·lània Penedesenca, núm. 15, p. 607. RIBA I GABARRÓ, Josep (1991). "Copons". A Josep M. TORRAS I RIBÉ (coord.). Història de l'Anoia. Manresa: Edicions Selectes, v. 1, p. 359. http://www.festacatalunya.cat/poblacions-veure_altres_llocs-0807130008-cat-altres_llocs_per_visitar.htm

